

ประเพณีสวดกลางบ้าน

ประเพณีสวดกลางบ้าน บ้านปลายคลองวัน หมู่ที่ 9 ตำบลปากจั่น

ความเป็นมา...

การสวดกลางบ้านนับเป็นสิริมงคลแก่หมู่บ้านตามความเชื่อในอดีต จากการบอกเล่าสืบต่อกันมาว่าหลังจากเคยเกิดอหิวาตกโรคระบาดในหมู่บ้านทำให้ผู้คนล้มตายกับมามากต่างเล่าขานและมีความเชื่อกันว่าผู้คนถูกผีทะเลโกรธที่ไม่ให้ความเคารพ อีกทั้งได้ทิ้งขยะสกปรกลงในแม่น้ำ เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นผู้ใหญ่บ้านจึงได้ตีเกราะเรียกคนในหมู่บ้านมาประชุมปรึกษาหารือกัน

จึงได้ตกลงให้มีการจัดพิธีบวงสรวงสักการะบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยชาวบ้าน หมู่ที่ 9 จะจัดประเพณีสวดกลางบ้านขึ้นทุกปี

ขั้นตอนปฏิบัติงานหรือพิธีกรรม

1. การทำเรือแพ ชาวบ้านจะร่วมกันจัดทำเรือหรือแพขึ้นอย่างประณีต ตกแต่งสวยงาม
2. การสะเดาะเคราะห์ คนในหมู่บ้านจะตัดผม ตัดเล็บมือเล็บเท้า ชายเสื้อผ่า และชายเครื่องนุ่งห่ม รวมถึงเครื่องครัว เช่น หัวหอม กระเทียม พริก กะปิ น้ำตาล เกลือ ข้าวสารอย่างละเล็กน้อย แล้วนำไปใส่ในเรือแพที่เตรียมไว้เพื่อสะเดาะเคราะห์ ก่อนใส่จะต้องจุดธูปเทียนอธิษฐานให้สิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายในบ้านล่องลอยไปพร้อมกับเรือแพ
3. พิธีสวดภาณยักษ์ เมื่อเตรียมของสะเดาะเคราะห์เรียบร้อยแล้ว จึงจัดให้มีการสวดภาณยักษ์ขึ้น ๓ วัน ๓ คืน ในบริเวณจุดกลางบ้าน (ศูนย์กลางหมู่บ้าน) ทุกคืนจะมีพรสรวนงานสมโภช
4. การนำเรือแพไปลอยน้ำ เมื่อมีการสวดตามวันเวลาที่กำหนดแล้ว ในคืนสุดท้ายจะนำเรือแพไปลอยน้ำในเวลาประมาณ ๒๔.๐๐ น. เมื่อยกเรือแพขึ้นชาวบ้านจะตีเกราะและตีระฆังให้เกิดเสียงดัง เป็นสัญญาณในการนำสิ่งไม่ดีออกไปจากหมู่บ้าน โดยมีพระสงฆ์เดินนำหน้าเรือแพ ชาวบ้านจะร่วมกันแห่เรือแพไปส่งถึงท่าเรือ นำเรือแพลอยลงแม่น้ำ มีการจุดประทัดถือเป็นการลอยเคราะห์เพื่อจะได้อยู่เย็นเป็นสุข
5. การตักบาตร หลังจากคืนลอยเรือแพแล้ว รุ่งเช้าชาวบ้านจะนำข้าวสุก ข้าวสารไปตักบาตรอีกครั้ง เป็นการเสร็จพิธีสวดกลางบ้าน

ความมุ่งหมายของประเพณี

1. เป็นพิธีที่ทำให้ชาวบ้านเกิดขวัญและกำลังใจ ได้ทำบุญร่วมกันและสะเดาะเคราะห์ให้แก่ตัวเอง ก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่บ้านมากขึ้น
2. เป็นพิธีที่เตือนให้ชาวบ้านร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อมของแม่น้ำลำคลอง และทะเล ไม่ทิ้งขยะและสิ่งสกปรกลงในน้ำ
3. เป็นการใช้ภูมิปัญญาสอนศาสนา เนื่องการได้ฟังสวดภาณยักษ์ถึง 3 วัน 3 คืน และได้ร่วมทำบุญตักบาตร เป็นวิธีการที่ชาญฉลาดของคนสมัยโบราณ ที่สอนให้ลูกหลานใช้เข้าร่วมพิธีกรรมของพระพุทธศาสนา

